GEMEENTE ENSCHEDE

# Voorstel Gemeenteraad E

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Onderwerp** | Verordening leerlingenvervoer gemeente Enschede 2025 | | |
| **Portefeuillehouder** | Harmjan Vedder agendaletter (E) | | |
| | | | |
| **Organisatieonderdeel** | Cluster Strategie en Beleid Sociaal | Aangeboden aan Raad | 11 februari 2025 |
| **Stuknummer** (invulling door Griffie) | | Corsanummer | 2500004352 |

**Wij stellen u voor te besluiten om:**
De Verordening leerlingenvervoer gemeente Enschede 2025 vast te stellen.

**Inleiding en voorgeschiedenis**
De gemeente is verplicht een regeling vast te stellen op basis waarvan ouder(s)/verzorger(s) van een leerling aanspraak kan maken op vergoeding van de vervoerkosten van en naar school. De huidige verordening is gebaseerd op de modelverordening bekostiging leerlingenvervoer van VNG uit 2020. In de afgelopen jaren is gebleken dat er op bepaalde onderdelen van de verordening en de bijbehorende beleidsregels in de uitvoering ruimte is voor optimalisatie. Zo moeten aanvragen voor leerlingenvervoer jaarlijks worden ingediend en beoordeeld, ook wanneer het op voorhand al duidelijk is dat leerlingen gedurende meerdere jaren leerlingenvervoer nodig hebben. Daarnaast wordt er beperkt ruimte ervaren in de uitvoering om ouders en leerlingen te stimuleren tot zelfstandig reizen.

In 2024 heeft de VNG een nieuwe modelverordening leerlingenvervoer uitgebracht ter vervanging van de versie uit 2020. Deze aanpassing was een reactie op signalen vanuit gemeenten over een te complexe regelgeving, gebrekkige leesbaarheid en knelpunten in de financiële uitvoering. Voor de gemeente Enschede vormde deze nieuwe modelverordening, samen met de optimalisatie mogelijkheden bij de uitvoering van het leerlingenvervoer, aanleiding om haar verordening en beleidsregels te evalueren en te actualiseren. In het kader van de menselijke maat en betaalbaarheid van de voorziening is daarbij extra aandacht geweest voor meerjarig beschikken en het stimuleren van zelfstandig reizen.

Voor de actualisatie van de verordening leerlingenvervoer is de modelverordening 2024 van de VNG als basis gebruikt. Hierbij zijn de kaders van het huidige beleid als uitgangspunt gehanteerd en zijn, daar waar nodig, aanpassingen gedaan op basis van de situatie en wensen in Enschede. Het resultaat is een geactualiseerde verordening met een aangepaste tekst en opbouw, maar weinig inhoudelijke veranderingen. Omdat de geactualiseerde verordening een andere structuur heeft dan de huidige is het lastig om de wijzigingen artikel voor artikel te vergelijken. Wijzigingen in de nieuwe verordening ten opzichte van de oude verordening zijn:
- In de modelverordening 2024 wordt gesproken over een ‘gehandicapte leerling’. Vanwege de negatieve connotatie is deze term vervangen door ‘leerling met een beperking’ (zie artikel 1. Definitie – Leerling met een beperking).
- In de modelverordening 2024 staat opgenomen in welke gevallen het college aangepast vervoer verstrekt. Bij de inzet van aangepast vervoer is voor de gemeente Enschede hieraan het uitgangspunt toegevoegd dat leerlingen gecombineerd met andere leerlingen worden vervoerd. Individueel vervoer is alleen mogelijk wanneer gecombineerd vervoer niet mogelijk is (zie artikel 22, lid 2).
- In de modelverordening 2024 staat opgenomen dat medische rapporten opgevraagd kunnen worden als onderdeel van een aanvraag voor leerlingenvervoer. De gemeente Enschede heeft hier aan toegevoegd dat er een geldigheidsduur van twee jaar wordt gehanteerd voor medische rapporten (zie toelichting art. 2).

De optimalisatie voor de uitvoering ligt met name in de beleidsregels. Hierin zal de mogelijkheid worden opgenomen tot meerjarig beschikken en wordt ingegaan op het stimuleren van zelfstandig reizen. Het vaststellen van de beleidsregels is een mandaat van het college. Na vaststelling van de verordening door de raad worden de geactualiseerde beleidsregels ter vaststelling voorgelegd aan het college. De raad zal hierover geïnformeerd worden via een brief.

**Publieksvriendelijke samenvatting**
De gemeente Enschede is verantwoordelijk voor de inzet van leerlingenvervoer, ten behoeve van leerlingen die naar het speciaal onderwijs gaan en niet in staat zijn zelf de afstand tot school te overbruggen. De wijze waarop de gemeente Enschede hier invulling aan geeft is vastgelegd in de verordening en beleidsregels leerlingenvervoer. De verordening en beleidsregels worden begin 2025 geactualiseerd. De actualisatie draagt bij aan het bevorderen van zelfredzaamheid, meerjarig beschikken en de inhoud is duidelijker voor de inwoners.

**Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven**
De activiteiten, die worden uitgevoerd op het gebied van leerlingenvervoer, sluiten aan bij de opgave Inclusief Enschede, het hoofddoel 3 van de begroting ‘Elke inwoner heeft de kans zich optimaal te ontwikkelen (hoofddoel kansengelijkheid)’ en het subdoel 3.2 ‘Iedere inwoner neemt volwaardig deel aan de samenleving’

**Argumenten**
1.1. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om een verordening vast te stellen.
Het college legt het voorstel ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad. Voordat de gemeenteraad het voorstel behandelt, is de verordening online ter inzage beschikbaar gesteld voor inwoners in de stad, zodat eventuele input meegenomen kan worden tijdens de behandeling in de gemeenteraad.

1.2 De nieuwe verordening is beter leesbaar dan de huidige verordening en is (opnieuw) gebaseerd op de landelijke VNG modelverordening en daar waar nodig aangepast aan de wensen en behoeften in Enschede. Dit maakt de verordening voor de uitvoering beter leesbaar en maakt de beoordeling van het leerlingenvervoer meer transparant. De modelverordening is helder en sluit goed aan bij de Enschedese situatie, daarom is het voorstel om de modelverordening vrijwel volledig over te nemen.

1.3 Het college blijft zich inzetten voor de inwoner die (aanvullende) ondersteuning nodig heeft.
Dit doet het college door, gelijk als in de huidige verordening, vast te houden aan de gereduceerde kilometergrens van 3 km voor speciaal (basis) onderwijs en ouders te ondersteunen met een inkomen tot 120% van de geldende bijstandsnorm voor het vervoer naar het voortgezet speciaal onderwijs. Dit zorgt ervoor dat de huidige doelgroep ook in de nieuwe verordening voorzien blijft van leerlingenvervoer.

**Risico’s**
1.1 De planning van de besluitvorming rondom de verordening en/of beleidsregels wordt niet gehaald waardoor er geen grondslag is in 2025 te werken o.b.v. de geactualiseerde verordening en/of beleidsregels. In dat geval zal het niet mogelijk zijn in het schooljaar 2025-2026 te werken op basis van de geactualiseerde verordening en beleidsregels leerlingenvervoer en zal deze implementatie een jaar uitgesteld moeten worden.

**Kosten en financiële dekking van het voorstel**
Leerlingenvervoer wordt gedekt binnen het product Onderwijs. Het besluit tot vaststelling van de verordening leidt niet tot een verdere uitzetting van kosten. De feitelijke kosten worden gedekt binnen de bestaande budgetten van leerlingenvervoer.

De beoogde vaststelling van de beleidsregels door het college zal leiden tot een aanscherping van de huidige beleidsregels waarmee de uitvoering in staat wordt gesteld om enerzijds efficiënter te werken en anderzijds dat er meer mogelijkheden zijn om de inwoners te stimuleren tot meer zelfredzaamheid.

**Afweging en alternatieven**
1. De verordening en beleidsregels niet aanpassen.
Dit alternatief wordt niet geadviseerd omdat de nieuwe verordening en beoogde beleidsregels meer ruimte geven voor het bevorderen van zelfredzaamheid, meerjarig beschikken en het duidelijker is voor inwoners. Om dit in het nieuwe schooljaar 2025-2026 te kunnen toepassen is vaststelling in maart 2025 nodig. Hierdoor is er voldoende tijd om de nieuwe aanvraagprocedure te kunnen organiseren voor de start van het schooljaar 2025-2026.

2. Afschaffen van de tegemoetkomingen van de inwoner Enschede t.b.v. de stimulering van de zelfredzaamheid.
Vanuit financiële overwegingen kan besloten worden om te besparen op leerlingenvervoer door het afschaffen van de tegemoetkomingen van de inwoner van Enschede in het kader van de regeling zelfstandig reizen. Dit wordt niet geadviseerd, omdat dit niet aansluit op de hoofd- en subdoelen zoals deze geformuleerd zijn in de begroting. Wanneer overwogen wordt om dit toch te doen, zouden de financiële consequenties van het afschaffen ervan minimaal zijn.

3. Verhogen van de kilometergrens ten behoeve van Speciaal basisonderwijs.
Vanuit financiële overwegingen kan besloten worden om te besparen op leerlingenvervoer door het aanpassen van de kilometer grens ten behoeve van Speciaal Basisonderwijs. Op het moment dat de kilometergrens voor kinderen van het regulier basisonderwijs en het speciaal basisonderwijs gelijk wordt getrokken vervalt het recht op leerlingenvervoer voor leerlingen van het speciaal basisonderwijs die tussen de 3 en 6 kilometer van de dichtstbijzijnde toegankelijke school wonen. Gezien de vergaande gevolgen van deze maatregel voor de huidige gebruikers van het leerlingenvervoer heeft dit niet de voorkeur. Indien gewenst kan op een later moment nader onderzocht worden of de aanvullende km-grens op basis van inhoud en financiën in lijn is met de wensen van de raad.

**Participatie**
In het vierde kwartaal van 2024 heeft er een stakeholderanalyse plaatsgevonden, waarbij interne en externe stakeholders zijn geconsulteerd met betrekking tot leerlingenvervoer. Op basis van de input is er een startdocument opgesteld welke de basis heeft gevormd voor de actualisatie van de verordening en beleidsregels. In het vierde kwartaal van 2024 is er in een werkgroep met een afvaardiging van beleid, contractmanagement en uitvoering gewerkt aan de actualisatie van de verordening en beleidsregels. Gedurende het proces heeft continu afstemming plaats gevonden met Juridische Zaken. Medio november 2024 zijn de eerste conceptversies opgeleverd en deze zijn ter consultatie gedeeld met de Bewoners Adviesraad Sociaal (BAS), de vervoerder, scholen en omliggende gemeenten en deze zijn na consultatie aangescherpt waar nodig. Tot slot is de verordening online ter inzage beschikbaar gesteld aan de inwoners waar hen de mogelijkheid is geboden om eventuele feedback te delen met de gemeente.

**Communicatie**
- De onderwijsinstellingen in Enschede worden op de hoogte gesteld van de inzageperiode.
- Medewerkers van de uitvoering van Wijkteams Enschede worden geïnformeerd.
- Medewerkers sociaal domein gemeente Enschede, specifiek vanuit onderwijs, worden geïnformeerd.

**Vervolg**
- Communicatie met bovengenoemde betrokkenen.
- Aanpassing van de informatie leerlingenvervoer op de website van enschede.nl.
- De nieuwe verordening wordt toegepast vanaf het nieuwe schooljaar 2025-2026.

**Bijlagen**
Verordening leerlingenvervoer gemeente Enschede 2025
Ter informatie: huidige ‘Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Enschede 2021

---

**Burgemeester en Wethouders van Enschede,** _____
**de loco-Secretaris,** **de Burgemeester,**

E.A. Smit R.W. Bleker